

Nyrádi Közös Önkormányzati Hivatal Nyrád		
Érkezés ideje: 2019 DEC 23.		
Szám: Nyr/1200		
Előszám: 8454 Nyrád, Szabadság u. 3.	Utószám:	Előadó:

Nyrád Község Önkormányzata

8454 Nyrád, Szabadság u. 3.

Tárgy: Hősök Ligeténél emléktábla elhelyezése

Nyrád község lakossága és elöljárósága az I. világháborúban elesett hősi halottjai emlékére és tiszteletére kialakította a Hősök Ligetét.

Erre azért is szükség volt, mert a hátramaradottak így leróhatták kegyeletüket a távolban nyugvókért.

A ligetben három sorban, sorónként huszonegy jelképes sírt alakítottak ki. A fejfákon zománcozott táblákon tüntették fel az elesettek nevét.

Majd egy barlangkápolnát építettek, amelybe Mária szobrot helyeztek.

A II. világháború után a Hősök Napja ünnepét eltörölték. Az útszélesítés és árkoálás a liget északi oldalának területét csonkította.

A területet a bányaeépületekhez csatolták, a liget romlásnak indult. A kápolna, a keresztek elenyésztek, eltűntek. Később a területen házhelyeket alakítottak ki.

Ezek a helyeken a fák kivágásra kerültek.

Az iskolaudvar északi oldalán levő három sorban elhelyezkedő huszonöt hársfa emlékeztet csak a múltra.

2019. 03. 19.-én az Önkormányzatnak leadott értéktári javaslatomban kértem az egy tömbben megmaradt hársfasorok helyi védelem alá helyezését és jeleztem, hogy a Nyrádi Nyugdíjas És Hagyományőrző Egyesület emléktáblával kívánja megjelölni a helyet.

A Hősök tiszteletére és elődeink akarata miatt egy méltó emléktáblát kívánunk elhelyezni megfelelő környezetben.

Erre a legmegfelelőbb helyszín a liget ÉK-i sarka, amely helyet a mellékletben beadott helyszínrajzon bejelöltem.

A fentiekre hivatkozva, kérem a Tisztelt Önkormányzatot a tárgybani beadványom megtárgyalására.

Melléklet:

helyszínrajzi 1 pl. (1 lap), értéktári javalat 1 pl. (12 lap)

Tisztelettel: Németh Jenő

2019. Dec. 23.

Ajkai Járási Hivatal
Ajka 8400 Ajka, Szabadság tér 12.

E-hiteles térképmásolat - Teljes másolat

2019.11.08 09:58:48

Helyrajzi szám: NYIRÁD bekerület 943/2

Megrendelés szám: 7/1006/2019

Méretarány: 1 : 1000

Térrajzsám: 13192750002019

A térképmásolat a kiadást megelőző napig megegyezik az ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis tartalmával. A térképmásolat méretek levételére nem használható!

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

**Javaslat a „[nemzeti érték megnevezése]”
[települési/tájegységi/megyei/külhoni magyarság] értéktárba történő felvételéhez**

Készítette:
Németh Fendő (név)
Németh Fendő (aláírás)
Nyírád, 2019.03.14. (település, dátum)

(P. H.)

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: *Németh Fendő*
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név: *Németh Fendő*
Levelezési cím: *8454 Nyírád, Óvoda köz 2.*
Telefonszám: *703385483*
E-mail cím: *nemethf50@freemail.hu*

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása
 agrár- és élelmiszergazdaság egészség és életmód épített környezet
 ipari és műszaki megoldások kulturális örökség sport
 természeti környezet turizmus
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye *8454 Nyírád, Dózsa Gy. u. 52/A*
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik
 települési tájegységi megyei külhoni magyarság
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása: *mellékelve*
6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett: *mellékelve*
7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források) *mellékelve*
8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: *—*

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslathoz csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

5., Szöveges bemutatás

A korabeli források szerint Nyirád I. világháborús embervesztesége 80 fő volt és ebből 63 főt nyilvánítottak hősi halottnak. A község lakossága felállította a Hősök Emlékművét a templom előtti téren, amelyre a 63 nyirádi hős neve felkerült.

Mivel a hősök idegen földben nyugodtak Nyirád község lakossága és előjárósága a 30-as években kialakította a Hősök Ligetét hogy, a hozzátartozók és hátramaradottak leróhassák kegyeletüket és emlékezhessenek a távolban nyugvókra.

A ligetben három sorban, soronként huszonegy jelképes sírt alakítottak ki. A fejfákon zománcozott táblákon tüntették fel az elesett nevét. Mindegyik sírhoz egy hársfát is ültettek. A ligetet nyírfából készült kerítés vette körül.

Majd lourdesi barlangot (grottát) építettek, melybe Szűz Mária szobrot helyeztek. Ezekről az eseményekről pontos adatokat tudunk meg a nyirádi plébánián vezetett Historia Domus 1942-43 évi feljegyzéseiből, illetve a Zalai Magyar Élet 1943 május 18-i számából (lásd mellékletek).

A II. világháború után „a múltat végkép eltörölni”; eszméje nem engedte a Hősök előtti tisztelgést, a szocialista bányászfaluvá vált községben ez nem volt ildomos. A területet a központi bányaépületekhez csatolták, a liget romlásnak indult. A keresztek, szobrok a kerítés eltűnt csak a hársfák maradtak.

A bányavállalat távozása után házhelyek kialakítása miatt a fák csonkításra, kivágásra kerültek. A jelenlegi iskolaudvar területén megmaradt huszonöt hársfa emlékeztet csak a hajdan volt Hősök Ligetére.

Javaslom az iskolaudvaron egy tömbben megmaradt hársfákat helyi védelem alá helyezni és a települési értéktárba felvenni.

Megjegyzem hogy, a Nyirádi Nyugdíjas és Hagyományőrző Egyesület 2020 évi Hősök napján emléktáblával kívánja megjelölni e helyet.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

A község I. világháborús Hősi halottai tiszteletére létesített Hősök Ligetének részét képező, még meglévő, egy tömbben található fák védelme.

A liget történelmének megismertetésével a helyi közösség nemzettudatának erősítése.

7. Forrás lista:

A helyi plébánián vezetett Historia Domus 1942-43 évi bejegyzései, valamint a Zalai Magyar Élet újság 1943. május. 18-i száma.

III. Mellékletek

Az értéktárba javasolt nemzeti érték fényképei 7... db

A hivatkozott forráslista fényképei 3... db

Nyirád

Q

7 találat x
1943-04-03 / 75. szám

*L. / Leukodott kőzet a sűrű és...
házik megépülésében is. Hogy...*

1943-04-28 / 94. szám

*L. / Székely Zoltán székelyi...
István nyirádi Tóth János úkai K. s.*

1943-05-18 / 111. szám

*L. / Általánosan ismert kitűnő...
Nyirádon Nyirád község lakosság...
ismertében volt L. / századparancs...
Németh József nyirádi szakaszvezető.*

Dr. Buzás L.

1943-05-19 / 112. szám

*L. / Margit Klára leánya dr. Andras...
tervező Jölnyvis és Meritsz Mari.*

1943-05-21 / 114. szám

*L. / Kálmán vármegyei iródeseg...
nyirádi Kőröstyáni údiban Szem...
L.*

szló ügy-
mányi és
meg. Az
14 szak-
sületet hoz-

sknek
ot a
lette
öz.
az,
et-
a
jő-
örnek a cél
minden ör-
on őrt.

hogy a szeretetvendégséghez boradománnyal járuljanak hozzá.

— **Katonai kitüntetések átadása Nyirádon.** Nyirád község lakosságának főjelmező ünnepségben volt része. Az egyik gyalogezrednek a napokban ott gyakorlatozó alakulata bekapcsolódott a község előjárósága által megrendezett kitüntetés átadási ünnepélybe. A katonai alakulat századparancsnoka adta át a Kormányzó Ur által adományozott Signum Laudis kitüntetést Szöllőssy Lajos zászlósnek az ellenség előtt tanúsított bátor és példaadó magatartásáért. Ugyancsak a századparancsnok adta át Németh József nyirádi szakaszvezetőnek a Kiszusi és Buzás Pál honvédnek a Bronz vítezségi érmét. — Az egyik katona, aki szabad idejében szobrászművészi hajlamainak él, kiváló alkotást teremtett, amely földre roskadó katonát és mellette álló vöröskeresztes nővért ábrázol. Ezt a szobrot abban a kőbányában helyezték el, amelyet a múlt évben Nyirádon táborozó jótási tiszthelyettesképző iskola növendékei létesítettek.

ADAKOZZUNK a hadbavonultak részére!

